Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 32. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1956. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 32. VOL. LXIII.

СЕНАТ ВЕДЕ СЛІДСТВО ПРО МОЖЛИВІ ПОСТОРОННІ ВПЛИВИ В СЕНАТІ

ПІДКОМІСІЯ СЕНАТОРА ГОРА ЦІЛИЙ РІК ДОСЛІДЖУВАТИМЕ, ЧИ ПОСТОРОННІ ЛЮДИ НЕ ВПЛИВАЛИ НА ЗАКОНОДАВЦІВ ПРИ ДОПОМОЗІ РІЗНИХ ПОДАРУНКІВ

Вашингтон. — Сенатська Підкомісія Привілеїв і Виборчих Справ вирішила вести слідство в справі можливих впливів на сенаторів, щоб голосували, так як цього собі бажають люди з-поза Сенату. Ця справа виникла в Сенаті після того, як виявилося, що були намагання підкупити 2,500 долярами сенатора Френсіса Кейза, щоб голосував за законопроєктом про природний газ. Сенатор Кейз повідомив про це Сенат і Федеральне Бюро Інвестиґацій, і окрема сенатська комісія під проводом сенатора Джорджа вела слідство в цій справі. Але ця комісія обмежилася до цього одного випадку з сенатором Кейзом. Тепер Сенатська Підкомісія Привілеїв і Виборчих Справ має вести слідство, чи не було досі й інших спроб, щоб при допомозі подарунків впливати на сенаторів, щоб голосували в Сенаті не згідно з своїм сумлінням, тільки так, як цього отреба деяким групам або особам. Цю підкомісію очолює демократичний сенатор Алберт Ґор, який заявив, що не матиме трудноців дістати фонди на ведення цього слідства. Сенатор Ґор заявив, що його підкомісія має провірити, чи не було спроб впливати на сенаторів при допомозі дарунків і хабарів у всіх інших справах. Згідно з заявою сенатора Ґора це слідство триватиме цілий цей виборчий рік. Першим кроком цієї підкомісії буде вивчити звіт тієї окремої сенатської комісії, яка вела слідство в справі сенатора Кейза. Директор Нафтової Компанії Супіріор із Каліфорнії Говард Кек дав за посередництвом адвоката Джана М. Неффа із Небраски сенаторові 2,500 долярів, нібито на виборчий фонд, але з тим, щоб сенатор голосував за прийняттям законопроєкту про вилучення з державної контролі цін на природний газ. Сенатор Кейз не прийняв цих грошей, та Сенатська Підкомісія Привілеїв і Виборчих Справ хотіла вести слідство в цій справі на ширшій основі, але віце-президент Ричард М. Ніксон зарядив, щоб слідство вела тільки окрема сенатська комісія під проводом сенатора Джорджа. Тепер підкомісія має вести слідство в справі можливого впливу на сенаторів у всіх інших справах.

ОЛ. КИРИЧЕНКО, МОСКОВСЬКИЙ НАМІСНИК УКРАЇНИ, НАПАСТУЄ ПРОФ. КЛАРЕНСА МЕННІНҐА ЗА ВИДАНІ У.Н.СОЮЗОМ ЙОГО КНИГИ ПРО УКРАЇНУ

Москва. — Відомий московський намісник України Олексій Кириченко, перший секретар філії комуністичної партії на Україні та член президії комуністичної партії СССР, виступив минулого четверга, 16-го лютого, із звичайними комуністичними напастями на відомого американського автора виданих старанням і коштом Українського Народного Союзу англомовних книг про Україну — повідомляє пресова аґенція Ройтера. Кириченко, промовляючи на 20-ому з'їзді комуністичної партії в Москві, зокрема напастував проф. Меннінґа за книжку „Україна XX сторіччя" (Twentieth Century Ukraine), кажучи, що в тій книжці є „повно брехні, лайки і диких видумок", а самого автора книжки, довголітнього професора слов'янських мов і літератури на Колумбійському університеті, — Кириченко назвав „старим американським шпигуном і спеціялістом в очорнюванні Совєтського Союзу".

„Н. Й. Таймс", передаючи у виданні з 17-го лютого цю вістку Ройтера, подає рівночасно вияснення, які дав професор Меннінґ його кореспондентові у своєму домі в Плезантвіл, Н. Й. „Таймс" пише: „Проф. Меннінґ сьогодні відповів ввічливо на скеровані проти нього напасті з'їзду комуністичної партії в Москві. Він з гордістю потвердив, що він є „старим ворогом" Совєтського Союзу, „одним з перших у З'єдинених Державах". Д-р Меннінґ був спеціялістом слов'янської літератури від 1917-го року, хоч ніколи не був в Росії чи Совєтському Союзі. Від 1917-го року він викладав на Колумбійському університеті східноевропейську літературу, а з днем 1-го лютого ц. р. від відійшов на платну відпустку, на якій перебуватиме вже до недалекого відходу на пенсію. Книжка „Україна XX. сторіччя" була опублікована у видавництві Букман Асошіейтс в 1951-ому році та є одною з цілого ряду інших книг про Україну та її історію і культуру, що їх написав проф. Меннінґ і які були видані старанням і коштом УН-Союзу в різних американських видавництвах. Від кількох років проф. Меннінґ співпрацює дуже активно у веденій і фінансованій УНСоюзом підготові видання англомовної Енциклопедії Українознавства, а в найближчому часі буде здана до друку його чергова англомовна праця: „Іван Мазепа, Гетьман України". Виступ московського намісника України проти цих праць проф. Меннінґа тільки потверджує їх велику вартість для поширення правди про Україну у вільному світі.

„СТАРИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ШПИГУН"

Проф. Кларенс Меннінґ, заслужений автор багатьох книг про Україну, якого московський вислужник Кириченко назвав на з'їзді комуністичної партії в Москві — „старим американським шпигуном" і „спеціялістом в очорнюванні Совєтського Союзу."

ЗБРОЙНА БОРОТЬБА В УКРАЇНІ ТРИВАЄ

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПУБЛІЦИСТ СТВЕРДЖУЄ ІСНУВАННЯ АКТИВНОГО ПІДПІЛЬНОГО РУХУ В УКРАЇНІ І ПРИГАДУЄ, ЧИМ ЗАКІНЧИЛАСЯ „КОЕКЗИСТЕНЦІЯ", ЗАПРОПОНОВАНА ЛЕНІНИМ УКРАЇНСЬКІЙ НАРОДНІЙ РЕСПУБЛІЦІ

Ню Йорк. — Відомий мілітарний й авіяційний редактор щоденника „Ню Йорк Гералд Трібюн" Ансел Е. Толберт надрукував у згаданому часописі (з 16 лютого ц. р.) довшу статтю п. н. „За лаштунками оферти Хрущова про „коекзистенцію". Толберт стверджує на підставі звідомлень Міжнародної Конфедерації Вільної Праці, що економічна експлуатація сателітських країн стала — не зважаючи на всі совєтські запевнення і заяви — ще більш безоглядною, як була досі. В дальшому Толберт, відповідаючи на заяву Хрущова на останньому з'їзді компартії Совєтського Союзу, що немає прихильників капіталізму між комуністами, стверджує на підставі матеріялу, поданого совєтським часописом „Червоний прапор", що в Україні йде далі збройна боротьба з Совєтами. „Стаття у згаданому часописі — пише Толберт — під назвою „Батьківщина прощає" закликає членів „збройних антисовєтських партизанських банд" в області Рівного, поблизу Поліських болот піддатися і „визнати свою вину". Часопис заявляє, що в періоді політичного і робочого ентузіязму, який попереджує теперішній з'їзд компартії, „прогресивні елементи" України підтримають акцію власкавлення для партизан, якщо вони припинять свою боротьбу „проти мудрої політики комуністичної партії"... Ця згадка про „антикомуністичні українські партизантські банди" є першою на протязі останніх років. Американські стратеґи — пише далі Толберт — ознайомлені з українськими і східньоевропейськими справами, не думають, що під сучасну пору розгориться в Україні якась поважна збройна револьта. Але вони стверджують з великим інтересом, що поруч незадоволення в широких масах населення існує там активна боротьба".

В дальшому Толберт, заторкуючи останню заяву Хрущова на 20-тому з'їзді компартії Сов. Союзу про можливість „мирної коекзистенції" між комунізмом і капіталістичними країнами, пригадує, що таких заяв в історії совєтського режиму було більше". Зокрема, вислову про можливість „співіснування" ужив уперше Ленін у своїм листуванні з проф. Михайлом Грушевським, відомим істориком й ученим, який очолював Українську Демократичну Республіку, створену в 1918 році. Ця Республіка і Совєтська Росія „коекзистували мирно" аж до часу, коли червоні ґвардії Леніна заатакували зненацька і знищили самостійність української держави". Закінчує свою статтю Толберт таким коментарем: „Оферту Хрущова найкраще з'ясовувати сьогодні тим, що Хрущов і його співробітники думають, що їм доконче треба ще часу, щоб зліквідувати пасивний резистанс і „буржуазний націоналізм" в східньоевропейських сателітських країнах і — очевидно в такій старій совєтській „колонії", як Україна — і тому знову починають вживати гасла про „мирну коекзистенцію", сподіваючись цим приспати опінію Заходу. Передишку вони використають без усякого сумніву для розбудови своєї технічної і мілітарної сили".

ПРЕДСТАВНИКИ ЧУЖОМОВНОЇ ПРЕСИ НА ЗУСТРІЧІ В АМЕРИКАНСЬКОМУ КОМІТЕТІ

Ню Йорк. — Минулого четверга, 16-го лютого, ввечорі, Американський Комітет визволення від большевизму влаштував в одному з місцевих клюбів зустріч представників американської чужомовної преси із своїми головними европейськими керівниками: шефом діяльности Американського Комітету в Европі п. Робертом Ф. Келлі та шефом фінансованої і веденої цим Комітетом радіовисильні „Радіо Визволення" п. Меннінґом Вільямсоном. На зустрічі був приявний голова Американського Комітету п. Сарджент, директори поодиноких відділів Комітету пп. Куніґолм, Вільямс і Дреґер, поодинокі члени дирекції Комітету, як теж заінтересовані діяльністю цього Комітету урядовці з Вашинґтону. Між приявними кількома десятками представників американської преси, що видається мовами підсовєтських народів або їхніми групами, українську пресу репрезентували редактори А. Драґан та І. Кедрин зі „Свободи", Ст. Шумейко з „Українського Тижневика", І. Білинський з „Америки", проф. М. Чубатий з „Українського Квартальника", мґр. Р. Олесницький з „Українського Бюлетеню". — Був теж приявний проф. М. Ветухів, голова УВАН та інші. Товариська атмосфера зустрічі давала багато нагод обмінятись думками і поглядами поодиноким представникам преси між собою, як і з представниками центрального Американського Комітету та його европейського відділу.

Франція формулує свої принципи у відношенні до Альжиру

Париж. — Французький прем'єр Ґю Молле виступив у французькому парляменті з програмовою промовою у справі реформ, які мають бути переведені в Альжирі. Молле назвав три принципи, що мають лягти в основу всіх реформ: 1. „незламна французька воля залишитись в Альжирі". 2. признання „альжирської особовости" та потреби нового статуту для Альжиру на базі вільних переговорів, і 3. переведення негайно соціяльно-економічних реформ для піднесення життьового стандарту автохтонного арабського населення. Кажучи про необхідність завести в Альжирі „рівність і справедливість", французький прем'єр звернув увагу, що пересічний річний дохід европейців в Альжирі є рівновартний 594 дол., а річний дохід мусульман (арабів) — 94 дол. На 8 мільйонів арабів в Альжирі, 1,700,000 арабських дітей не має шкіл, куди вони могли б ходити. Молле запевняв, що він ствердив у своїх розмовах, переведених в Альжирі з французами й арабами, що всі бажають собі замирення на базі порозуміння та відкидають непримирливі й максималістичні тенденції скрайніх груп, однаково французьких, як арабських.

Демократи хочуть зробити виборче гасло зі стану здоров'я Айзенгавера

Вашинґтон. — Провідні демократичні політики заявляють, що головним гаслом своєї виборчої кампанії вони зроблять стан здоров'я Айзенгавера. Сенатор Джан Дж. Спаркман, демократичний кандидат на віце-президента в 1952 році, заявив, що коли Айзенгавер рішиться ще раз кандидувати, то не можна буде стриматися від того, щоб під час виборчої кампанії не порушувати стану його здоров'я, бо сам Айзенгавер говорив про тяжкі обов'язки президента. Виборці сумніватимуться, чи Айзенгавер зможе ще чотири роки витримати на своєму пості. Демократичний сенатор Воррен Дж. Маґнусон сказав, що тепер Айзенгавера не критикують з огляду на його видужування, але коли він погодиться кандидувати, тоді буде „оправдана" найгостріша критика. Сенатор Вейн Морс сказав, що під час виборчої кампанії говоритиме про те, що „шкідливо мати президента, який не може бути вповні затруднений". Республіканський сенатор Карл Т. Куртіс заявив, що коли демократи порушать справу здібности Айзенгавера до президентури, то республіканці відошлють їх до публічно проголошеного лікарського бюлетеню.

До військової служби не покликуватимуть батьків і старших понад 26 років

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер видав зарядження, щоб Поборова Служба не покликувала до війська тих і квота з нежонатих і молодших дітей і тих, які старші за 26 років. Ці категорії рекрутів можуть бути покликані до військової служби, але аж тоді, коли б забракло нежонатих рекрутів у віці від 19-ох до 25-ох років, яких є на списках аж 1,347,000. Та в практиці це означає, що батьки родин і старші рекрути в віці понад 25 років не будуть покликані до війська, бо місячно кличуть до військової служби по 6,000 рекрутів, і квота з нежонатих і молодших не буде в мирному часі вичерпана. Це нове зарядження Президента має на цілі те, щоб молодші річники радніше голосилися до шестимісячної служби в резерві, бо ж їм грозитиме покликання до військової служби. Зарядження Айзенгавера має на цілі й те, щоб не розривати родин, коли батьки були б покликувані до військової служби. Тепер обов'язує така черговість у військовій службі: 1. Ті, які мають 19 років, і які досі не зголошувалися в поборових комісіях. 2. Добровольці, які не переступили 26 року життя. 3. Недобровольці у віці від 19-ох до 26-ох років, які не переступили 26 року життя. 3. Недобровольці у віці від 19-ох до 26-ох років, які не мають дітей і не мають нікого на втриманні. 4. Недобровольці, які мають дітей.

ЗДА продали арабам 18 танків

Вашинґтон. — Офіційно повідомлено, що ЗДА продали Савді Арабії 18 легких танків типу „M41 Вакер Булдоґс". Продані танки почато відразу навантажувати в порті у Брукліні в Ню Йорку на вантажний корабель — „Джеймс Монро". Проте влада заборонила портовим чинникам давати будь-які ближчі інформації про той транспорт, робити фотознімки та безпосередньо наближатись до названого корабля. Офіційно пояснено, що Савді Арабія, яка має з ЗДА договір про взаємну безпеку з 18 червня 1951 року, зголосила до ЗДА просьбу на продаж тих танків, ще весною минулого року, а осінню минулого року дано такий дозвіл. Продані танки, мовляв, служать для вишкільних цілей. Речник державного департаменту заявив, що цей невеликий транспорт зброї до Савді Арабії не вплине на ситуацію на Близькому й Середньому Сході. Проте ізраїльський амбасадор у Вашинґтоні відразу зголосив протест проти тієї трансакції, що, мовляв, продається зброю державі, яка не є загрожена з будь-якого боку, а відмовляється продати зброю загроженому Ізраїлеві. Ізраїль від кількох місяців старається дістати дозвіл від ЗДА на закуп зброї вартости $50 мільйонів, але Державний Департамент відхиляється від остаточної відповіді, не хотячи причинитися до дальших перегонів у зброєнні між Ізраїлем і арабськими державами. Також, прихильні Ізраїлеві, різні конґресмени і сенатор Ліман, зголосили застереження проти продажу Савді Арабії, що є найближчим союзником Єгипту, 18 танків.

Англія скасувала кару смерти

Лондон. — Після цілоденної дебати, англійський парлямент прийняв в четвер 16 лютого, на внесок соціялістичної опозиції, додаткову резолюцію, до внеску уряду про збереження кари смерти але той додаток фактично касує кару смерти. Резолюція Партії Праці, прийнята 293 голосами проти 262, звучить так: „Палата громад уважає, що кара смерти за вбивство не відповідає вже потребам чи дійсним інтересам цивілізованого громадянства і тому звертається до уряду ЇЇ Величности, щоб він зголосив закон про її скасування або про її припинення на експериментаційний час". Вислід голосування заскочив уряд, який був противний скасуванню кари смерти за вбивство „перчого ступня". Посли дістали були вільну руку голосувати згідно з своєю совістю, а не за партійною приналежність і 37 консерватистів голосували проти кари смерти. В Англії кара смерти через повішення, як найвищий вимір кари за пляноване вбивство, існувала від 3-го сторіччя. В останніх роках пересічно гинуло на шибеницях в англійських в'язницях по 13 вбивників річно. Публічне виконування кари смерти було в Англії заборонене від 1864 року. Хоча нема ще такого закону, що про нього говорить прийнята парляментом резолюція, проте прем'єр Іден заявив, що уряд негайно застосується до волі парляменту і припинить заповіджене вже виконання кари смерти на трьох вбивниках.

Домагаються слідства в справі примусової репатріяції в Німеччині та інших країнах

Ню Йорк, Н. Й. Щоденник „Ню Йорк Гералд Трібюн" з 16 лютого вмістив листа, підписаного Арнолдом Бейкменом, Норманом Томасом, Ліом Черним та шістьма іншими особами, в якому звертається увагу на те, що ще 8 лютого 1955 року конґресмен Алберт Г. Бош вніс до Конґресу резолюцію з вимогою перевести слідство в справі примусової депортації в 1945-47 воєннополонених та „визволених" цивільних осіб до СССР. В примусовій репатріяції, як сказано в тій резолюції, брали участь також цивільні та військові американці. Внаслідок примусової репатріяції багато насильно репатріюваних покінчили життя самогубством, а багато тисяч згинуло на Сибіру. Слідство має не тільки вияснити цю сумну справу, але й спричинитися до того, щоб нові втікачі з-під комуністичної тиранії могли легше діставати право азилю.

Армія в Перу збунтувалася проти президента Одрія

Ліма, Перу. — Ґарнізон в порті Іквітос в силі 12,000 вояків збунтувався проти уряду президента генерала Мануеля Одрія. До повстанців приєдналася і фльота на ріці Амазонці. Повстанням командує генерал Марсіял Меріо Перейра. Президент Одрія проголосив виїмковий стан на 30 днів і завів пресову цензуру. Повстанці видали маніфест, в якому домагаються, щоб зрезиґнував диктаторський уряд генерала Одрія, і щоб проголошено вільні вибори в дні 3 червня. Цей маніфест повстанців проголошено через радіові станції в Іквітосі. Досі повстанцям вдалося опанувати порт Іквітос. Президент Одрія скликав на наради свій кабінет міністрів, який постійно нараджується, як перемогти революцію.

Італійський міністер помер, виголосивши промову в Сенаті

Рим. — Сенатор Езіо Ваноні, міністер фінансів і державного бюджету, виголосивши промову в сенаті в користь уряду Антонія Сені під час дебати над вотум довір'я урядові, заслаб і, втративши притомність, в годину потім помер. Уряд Сені поставив перед Сенатом справу довір'я у зв'язку зі зреченням з становища міністра фінансів попередника Ваноні, Сільвіо Ґави. Ваноні був в уряді Сені міністром бюджету, а після зречення Ґави став також міністром фінансів. Він був професором економії в університеті в Павії, потім послом і сенатором, а від 1947 року безперервно в різних італійських урядах міністром або торгівлі, або фінансів, або бюджету. Його вважали диктатором економіки Італії. Ваноні, зійшовши з трибуни, скаржився на сильний біль голови і був дуже блідий. Вийшовши ще власними силами з залі, зараз на коридорі зімлів і його віднесли до бічної кімнати, куди закликано лікаря. Не відзискавши вже притомности, він швидко потім помер. При його смерті був президент Італії Ґрончі, прем'єр Сені, всі міністри та дружина міністра і їх дві доньки. Езіо Ваноні мав тільки 52 роки. Він був від довшого часу хворий на серце. — Тим часом у сенаті продовжувалась дебата і перейшло голосування, в якому уряд дістав вотум довір'я 111 голосами проти 18, при 56 лівих соціялістів і комуністів, що „стримались".

Совєти купують на Заході машини для воєнного промислу

Вашинґтон. — На Сенатській Постійній Слідчій Підкомісії гостро критиковано полегші в торгівлі з комуністичними країнами, внаслідок чого вони можуть купувати у вільному світі інструменти й машини, які їм потрібні для воєнного промислу. Екзекутивний директор машиново-інструментової компанії в Спрінґфілді, Огайо, Ралф Р. Балденгофер, який виступав перед цією підкомісією, протестував проти того, що ЗДА погодилися в 1954 році зменшити список товарів, заборонених для продажу за залізну заслону. Внаслідок цього Англія продає Совєтам і їх сателітам інструменти й машини, потрібні для будови корабельних турбін, гармат, дізель-моторів і частин до літаків. Одним словом, Совєти можуть купувати на Заході найважливіші інструменти й машини, потрібні для модерної війни. Давніше до СССР не можна було вивозити 450 родів товарів, а тепер тільки 250. Сенатор Джозеф Р. Меккарті назвав „фантастичним" те явище, що комуністи знають, що їм вільно купувати в вільних державах, а Конґрес не знає.

В АМЕРИЦІ

● **15 червня 1959 року** має відлетіти з Ню Йорку до Лос Анджелесу перший турбоджетовий пасажирський літак. Оголошення про це опубліковано недавно, і вже всі 115 місць для пасажирів замовлено. Зголошення приймають на другий рейс цього літака.

● **Іллинойський фармер** схрестив фазана з куркою, і з того вийшов новий птах, якого він назвав „фаскін". Новий птах важить коло п'ятьох фунтів, є трохи більший від фазана, але менший від великої курки. Колір його пір'я бурий, з синіми й пурпуровими цятками. На фармі Джана Кунео річно вигодовують коло тисячі „фаскінів".

● **Німецька вівчарка** допомогла Неллі Джейн Фенчер виграти судовий процес. Порушивши припис, що зобов'язує автомобілістів, вона залишила своє авто з невилученим мотором на вулиці, і за це мала заплатити кару. В суді пані Френчер показала свою собаку, яка була тоді в авті і нікому не дозволила б ним поїхати.

● **Товариство** нюйорських оптометристів вимагає, щоб стейтова леґіслятура ухвалила закон про примусову екзамінацію очей всіх автоводіїв, що мають понад 45 років. Оптометристи твердять, що таким способом можна буде врятувати принаймні 200 людям життя і зменшити число автових катастроф.

● **Бувший президент** Геррі С. Труман заявив, що він був дуже щасливим, коли довідався, що стан здоров'я Айзенгавера задовільний. „На мою думку, — сказав Труман, — це добре, що Айзенгавер зможе знову кандидувати. Але про це має рішати він сам".

● **У Тускалюзі,** Алабама, двох неґрів обвинувачують в нападі на білого студента. Обвинувачені заявили, що зробили це не з особистих порахунків, а з бажання помститись за неґритянську студентку Люсі, яку звільнено з університету.

● **Батько 18-річного** студента Массачусетського Технологічного Інституту Алфред Р. Кларк виїхав шукати свого сина Томаса. П'ять днів тому його бачили, коли він висів уночі з авта недалеко Кембріджу.

В СВІТІ

● **У південній частині** Китайського моря американські нищильники кілька годин стежили за таємничим підводним човном, який, врешті, занурився і зник. Американська фльота зосереджувалась там для маневрів, що відбуваються тепер біля берегів Китайського моря і на території Сіяму. Уряд комуністичного Китаю назвав ці маневри „провокацією".

● **Ізраїль** зажадав від Болгарії 2,656,858 дол., як рекомпенсату за пасажирський літак, що його болгари збили серед білого дня 27 липня мин. року, при чому згинуло 58 осіб. В названу суму входить вартість літака, знищеного в ньому баґажу та відшкодування для родин людей, які тоді згинули. Болгари обіцяли були заплатити відшкодування, але не допустили на місце свого злочину ізраїльської комісії.

● **В Альжирі** заарештовано 5 тубільчих поліціянтів і одного французького сержанта, які помилково відкрили вогонь по американському авті, що мчалося шляхом між американською летунською базою і Касаблянкою. Американський капітан летунства Нелсон Брави згинув, а його дружина і другий військовик вискочили і врятувались. Французька патруля думала, що це були арабські партизани.

● **В Італії** тривають морози, але повітря прочистилось, і американські транспортові та вантажні літаки доставляють на летовища в Римі, Неаполі й на Сицилії ліки, харчі, теплий одяг і накривала для населення, що терпить від морозів та сніговій.

● **Наслідком лютої зими** у Франції згинуло 111 осіб, в Юґославії — 67, Італії — 63, Англії — 45, Греції — 30, Данії — 27, Німеччині — 26, Туреччині — 41, Австрії — 19, Голляндії — 15, Портуґалії — 15, Еспанії — 12, Швайцарії — 11, Швеції — 6, Бельгії — 5, Польщі — 4 і Берліні — 5.

● **В Англії** звільнено з праці 8,000 техніків і робітників різних категорій в друкарнях в зв'язку з спором за винагороду. Припинено видання цілого ряду англійських періодиків. Міністер праці заповів встановлення окремого роз'ємчого суду.

● **Папа Пій XII** звернувся через радіо до американських школярів із закликом допомогти занести „благословенство здоров'я і сміху" бідним дітям у широкому світі. Перший такий заклик проголосив Папа Римський 10 років тому. В останньому заклику він славить добродійність американських дітей, як доказ добрости їхніх сердець.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАРОДНА БАЗА ДЛЯ НАРОДНОЇ СПРАВИ

На іншому місці друкуємо повідомлення Українського Конгресового Комітету про закінчення шостого з черги ділового року Українського Народнього Фонду. Рік цей закінчиться 31-го березня 1956 р., і кінцева сума, зібрана до того часу, буде рівночасно дзеркалом свідомости нашої американсько-української спільноти та її відношення до свого головного обов'язку: створити народну базу для народньої справи.

Як виглядає у нас ця справа сьогодні, за півтора місяця перед закінченням ще одного ділового року творення цієї нашої народної бази для народної справи — Українського Народного Фонду? Для кращої оцінки ситуації поглянемо на її кінцеві підсумки в попередніх роках. Отже, в першому році існування УНФонду, себто в 1950-му році, загальна збіркова сума становила 102,215 долярів. Другий (1951-ий) діловий рік УНФонду закінчено сумою 128,963 доляри. Третій (1952-ий) рік був найбільш успішний, бо прийнє УНФондові загальну суму 136,268 долярів. Це було максимальне, на що ми в одному році спромоглися. Четвертий (1953-ий) діловий рік закінчився вже сумою 117,229 долярів. А п'ятий (1954-ий) був найслабший, бо не дійшов навіть „круглої" стотисячної цифри, закінчившись сумою 93,449 долярів. Значить, п'ять дотеперішніх років існування УНФонду дали загальну суму 578,124 доляри. Очевидно, що це — поважна сума, але вона не виглядає аж так імпозантно, коли взяти під увагу бодай мінімальні наші можливості, на яких базовано початкову калькуляцію УНФонду, встановлюючи для нього річну висоту збірок на чверть мільйона долярів.

Для характеристики — одне порівняння. Згідно з дотеперішніми підсумками, наш Народній Фонд становить річно приблизно 100,000. Якщо рахувати, що українців у цій країні є тільки один мільйон, то це означало б, що кожний з нас дав пересічно . . . десять центів. Скажемо, що таку саму суму пожертв ми складаємо ще на різні добрі цілі поза УНФондом (що мало правдоподібно), але й тоді ми складаємо б пересічно — якщо складали б усі — тільки по 20 центів. Тим часом із статистики відомо, що 160 мільйонів американців жертвують приватно і добровільно на різні гуманітарні цілі 4 більйони долярів річно, отже на кожного американця в країні припадає у жертвенності більше доляра, ніж на нас, кожного українця, припадає центів. Як ми виглядаємо в світлі таких порівнянь, коли маємо ще й таку велику окрему ціль, як допомога у змаганнях до волі того українського народу, з якого ми кров від крови і кість від кости походимо?

Як згадано, за півтора місяця УНФонд закінчить свій *шостий діловий рік. Які ж перспективи цього року? Згідно з інформаціями Канцелярії УКК*, загальна сума, зібрана по сьогоднішній день у цьому діловому 1955/56 році УНФонду, виносить 62,706 долярів. Минулого року в тому самому часі ця сума виносила 66,134 доляри, себто в цьому році ми 3,428 долярів відстали навіть від найслабшого в загальній статистиці УНФонду минулого року.

До цього варто додати ще деякі дані. Виходить бо, що на загальну дотеперішню суму УНФонду в цьому році склались такі впливи: 54,798 дол. — від поодиноких осіб в характері національного датку, 4,630 дол. — від організацій титулом вкладок і 3,277 дол. — з різних імпрез та принагідних збірок. Коментар до цього кожний може сам собі зробити.

Ці факти і порівняння хай послужать за дуже наглядну пригадку для всіх: для тих, що вже вплатили свій національний даток чи свою вкладку, щоб їх доповнили додатковою пожертвою, і в першу чергу для тих, що ще взагалі не вислали свого датку, щоб вислали його негайно і якнайбільше. Треба звернути увагу ще й на таку обставину: минулого року „з уваги на Конгрес, діловий рік УНФонду був продовжений до 15-го травня. В цьому році він закінчиться точно так, як заповіджено: 31-го березня. Отже, існує дуже велика небезпека, що цей рік може бути у збірковій акції найслабшим.

Останні події виявили, що комуно-московський ворог почав генеральний наступ на український визвольний рух. Справді „на три шляхи наступають вороги на нас", бо наступає червона Москва на український нарід за залізною заслоною, наступає її комуністична п'ята колона у вільному світі і почала тепер свій генеральний наступ на українську визвольну рух еміграційна білоросійська шоста колона. Мусимо дати повну відсіч тому наступові. Це — наша пекуча народна справа, і ми в першу чергу мусимо цій справі створити найширшу народну базу, жертвуючи масово і якнайщедріше на Український Народний Фонд.

З'ЇЗД УПРИВІЛЕЙОВАНОЇ КЛІКИ

Вісім мільйонів членів Комуністичної партії в СССР — це ніби імпонуюче число. Та коли пригадати, що в Совєтському Союзі живе кругло 220 мільйонів людей, то це менше, як 4 відсотки його населення. Ці 4 відсотки контролюють життя 96 відсотків людей, від колиски до гробової дошки. „Партія", символізована в кожній області, кожному районі, кожній місцевості, кожній фабриці, кожній установі і в кожному колгоспі її представником-наглядачем, наложила важкою примарою на 212 мільйонів своїх справжніх невільників. Партія в Совєтському Союзі стала синонімом не тільки влади, не тільки адміністраційно-політичної диктатури, але всього зла, яке затруїло життя в тій велетенській тюрмі народів. Вісім мільйонів партійців з ніби „сілло совєтської землі". Але насправді ця „еліта" — це збиранина одиниць з усіх верств, станів і професій, які пов'язані спільними привілеями. Комуністична партія в СССР ніколи не була збором самих тільки „борців за ідею", ніколи не складалася з самих тільки фанатичних звеличників ідеології світового комунізму, що заповів у райдужній рожевій далекій майбутності рай на землі. Почавши від перших днів т. зв. жовтневої революції, дійсно переконані комуністи, „старі большевики" становили невеликий гурток, якому на службу ставало вулична шумовиння ,наївні та спантеличені попплентачі і свідомі кар'єристи. З цієї мішанини витворилась за 37 років 8-мільйонова верства упривілейованих бюрократів! У вівторок 14 лютого ц. р. 1,600 їхніх, призначених згори, „репрезентантів" почали в Москві 20-ий З'їзд Комуністичної партії СССР.

Вісім мільйонів партійців, розсіяних по гігантському просторі тієї монструальної держави, що розкинулася від Балтики по Тихий океан і від Чорного моря по Біле „становлять, з усією своєю партійно - організаційною ієрархією, могутню машину, якої не знає ніяка інша державна система, окрім системи фашизму-комунізму де *партія, держава і її апарат — це тісно пов'язані поняття*. Але, очевидно, Совєтським Союзом ці 8 мільйонів не правлять, як не править ним і ті півтори тисячі людців-делегатів з'їзду ,які також є тільки більш упривілейованими мапекенами. Гаррі Шворц, який, подорожуючи минулої осени по СССР, спеціально цікавився структурою та обличчям їхнього партійно - адміністраційного апарату, порівнює Комуністичну партію СССР з пірамідою — з широкою, много- і безіменною підставою внизу та щораз вужчим закінченням вгорі. Центральний Комітет Комуністичної партії СССР нараховує 125 членів, але є ще тіснійший „колективний провід", бо ж з того „проводу" раз-раз зникають окремі одиниці цієї групи, таврованi та безжалісно винищувані як „зрадники" партії і держави. „Колективним проводом" можна б радше назвати Партійну Президію, що складається з 11 осіб. Проте, від часів ,коли ступнево виницювано також з-посеред тієї найвужчої офіційної кліки „зрадників", чи то за „ліві" „праві" ухили, на терені тієї кліки постійно йшла і далі йде закулісова боротьба за владу, в якій перемагають зручніші й брутальніші, а гинуть менш проворні, або попередчено зраджувані своїми ж найближчими приятелями. На самому вершку тієї піраміди стоїть перший партійний секретар — з скромним титулом і необмеженою диктаторською владою, пан життя і смерти понад 200 мільйонів рабів. Після виголошення Нікітою Хрущовим кількагодинної промови на першому засіданні З'їзду в минулий вівторок, західня преса одностайно погоджується, що Хрущов перестав бути „першим між рівними", а став „найпершим", яким був Сталін і яким хотів стати Берія.

Комуністична партія в Совєтському Союзі має вже своїх численних істориків — „ідеологів", чи пак затверджених партійною верхівкою офіційних інтерпретаторів комуністичної ідеології, що зобов'язані виправдувати її вихилясі в різних періодах історії панування большевиків, — що теж не одному з них коштувало життя. Численні історики цієї партії є і у вільному світі, масно переправдних знавців отих „совєтсько - партійних джунглів" і мі, українці. Добре знання історії цієї потвори безумовно потрібне для правильного розуміння кожночасної совєтської закордонної політики, що ступає зигзагами, проте лише на тлі історії партії виявляється вона, як послідовна, що змагає невідхильно до завжди тієї самої „місійної" цілі. Знання історії московської комуністичної партії потрібне теж для поборювання її власними ж її цитатами та парадоксальними суперечностями між її теорією і практикою. Широкому світові таке докладне знання непотрібне. Тому він і не цікавиться зблизька теперішнім 20-им З'їздом упривілейованої кліки в Москві.

Великою потіхою для всіх вільних людей є вже факт, що не тільки дійсні знавці совєтських справ, але й найширші маси на Заході знають, що „диктатура пролетаріяту" в СССР насправді є диктатурою над пролетаріятом. Нині вже ні для кого не є тайною, що комуністів — у Совєтському Союзі, Китаї, в усіх сателітних країнах Европи, — в'яже не спільна ідеологія, а спільний шкурний інтерес — кар'єра, державна посада, життьова екзистенція. І всі ті закордонні гості, в першу чергу, теж не співпартійці ,члени одної великої міжнародної ідеологічної сім'ї, а сім'ї кар'єристів і спекулянтів із того самого жолоба. Всі ті Чу-те-и, сателітні президенти й міністри, всі вони — професійні комуністи. Правда, привілей, що їх дає партійний квиток, затрусні гірким полином — безлічно додаткових партійних обов'язків і подвійним страхом, бо ніхто з партійців не знає, за що потягнуть його до відповідальности його партійні зверхники. Тож теперішнє збіговище в Москві скликано не для вирішення будь-яких справ, а лише для оплескування зверхників, що в самих отих „делегатах" викликають не любов і пошану, а — страх. Як в кожному невільничому світі.

БАЛЬОНИ, ШПИГУНСТВО І ДИВЕРСІЯ

Любомир О. Ортинський

Першою офіційною заявою, що її зложив совєтський амбасадор Зорін державному секретареві міністерства закордонних справ Гальштайнові, був, як і можна було припускати, гострий протест проти пускання з німецької території бальонів. Вправді самі німці вживали, покищо, тільки кольорових бальончиків під час карнавалу чи мюнхенського „октоберфесту", але йшло тут про інші, політичні бальони, що їх комітет „Вільної Европи" від деякого часу пускає з пропагандивним протибольшевицьким матеріялом поза залізну заслону. А що старт відбувався на німецькій території, яка від травня 1955 р. є суверенною, Зорін має претенсії до Бонну. Що справу порушував вже Булганін, коли Аденауер відвідував Москву, а останніми днями вона стала причиною демаршів совєтського уряду в Вашингтоні і надрайнській столиці. Як виходить з найновіших повідомлень Вашингтону, уряд ЗДА готовий припинити акцію бальонів, що мали за завдання переведення різних кліматичних спостережень, але він не може відповідати за дії приватної американської інституції. Яку відповідь дасть німецьке міністерство закордонних справ в цій хвилині ще не знати, хоч з коментарів німецької преси вже видно, що вона засуджує бальонові акції і висловлює надію, що ця акція буде припинена.

До самого помилу і до реалізації бальонової пропаганди можна мати багато застережень, взагалі можна квестіонувати, чи такий спосіб пропаганди корисний і чи варта шкіра вичинки. Але поспішна, негативна реакція німецьких кіл на одну деталь протибольшевицької боротьби, суґерування в статтях, що то може статися і які прсеї вживе СССР, коли Федеративна Республіка Німеччини не дасть позитивної відповіді (деякі газети вже навіть заявляють, що в зв'язку з цим може повторитися блокада Берліну), викликає настороження, як буде реагувати ця преса ,коли Зорін, замість протестів, зробить конкретні пропозиції і натякне на їх відповідну рекомпенсату.

Тоді, коли західні інституції, що ведуть протибольшевицьку боротьбу, послуговуються бальонами, на тій же самій суверенній німецькій землі йдуть справжні герці совєтського шпіонажу і саботажу, для якого всякі засоби добрі. Зокрема, „Комітет за повернення на батьківщину" ген. Міхайлова в Берліні, що потребує картотек політичних емігрантів з ФРН, зорганізував підприємство під назвою „Сніг", що перевело вломи до різних еміграційних установ в Розенгаймі, Ульмі, Авгсбурґдорфі, Детмольді, Ройтлінгені і Мюнхені. У всіх випадках забрано тільки картотеки ,а все інше залишено не нарушеним. На днях німецькій поліції вдалося частинно викрити злочинців, і в зв'язку з цим деякі „клаптики снігу" появилися на світ. Наприкінці минулого року мюнхенська поліція заарештувала типа, що подавав себе за Петра Карпацького. Цей тип зізнав про техніку праці „підприсмства", і видав кількох співробітників, що за ними розписано в ФРН стежні листи. Досі стало відомим, що група, зложена з Віктора Маслова, Ізмаїла Резаєє і Петра Галионовського (мабуть, прибрані прізвища) мала своїм завданням приготовити „скок", дістати потрібні картотеки і закопати їх, у відповідному опакуванні, на призначеному місці. Спеціяльні люди перевозили матеріял до східнього Берліну, а по переїзді там „сніжинки" від зв'язкового діставали винагороду. Картотеки йшли до комітету Михайлова, звідки засипається еміґрантів листами, пресою, а до деяких навіть приходять відвідувачі з „привітом з родин".

Поза тим совєтська агентура вчиняє щораз нові акти терору, щоб тримати в страху еміґрантів і настроювати проти них німецьке населення. І так, прикл. убивства, утоплень і т. п. поповнюються останніми днями отрусними в Мюнхені, що його жертвою впало трос осіб. Справа ця сповита серпанком таємничости. Відомо тільки, що двоє чоловіків і одна жінка пили в „кнайпі" на передмісті пиво, що днями ще хтось і частував їх якимсь трунком. Фінал — трос важко отрусних ,поліційне слідство і нові наріжання німців на чужинців, що вже мають такі наслідки: в одному баварському місті міжнародна організація, що веде допомогу чужинцям, безуспішно шукає приміщення, бо, довідавшись, що йде про установу яка має відношення до еміґрантів, німці відмовляються винаймити приміщення ,говорячи, що не хочуть мати клопотів.

Погоня за нацистами

У той час, коли большевицька інфільтрація щораз посилюється, коли зростає число всяких „невтралістів", закамуфльованих попутників большевизму, а то й прямих агентів, що пролізли на різні пости в різних ділянках життя ФРН, є кола, які за найважливішу справу саме тепер вважають вишукування колишніх членів націонал-соціялістичної партії. Я вже згадував про афєру з керівником східнього відділу міністерства закордонних справ, міністеріяльдіріґентом О. Бройтігамом. Цими днями баварське радіо передавало довжелезний список прізвищ нижчих і вищих урядовців різних урядів ФРН, які були колись членами різних формацій націонал - соціялістичної партії, до того навіть у невеликих рангах. Згадувано теж про звільнення американцями наприкінці минулого року генерала Сепа Дітріха, про якого говорилось, що роз'їжджає по Баварії автом. Сильна атака поведена і на міністра для втікачів проф. Оберлендера, якому цим разом закидається, що толерує в своєму міністерстві колишніх провідників округи в „Гітлерюґенді". Переплетену драматичними вставками й патетичними кличами та апелями рятувати демократів, цю передачу можна розцінювати, як реакцію справжніх демократів на реактивування того чи іншого колись визначного націонал - соціяліста. Але це ще не все. Бо якось так дивно складається, що матеріяли, подавані в подібних передачах чи в пресі, згодом майже повністю передруковуються в різномовній совєтській пресі, яка, покликаючись на „буржуазну" пресу і радіо, заявляє, що Федеративна Республіка Німеччина, а з нею й цілий Захід приготовляють спілку з Волл-Стрітом для нового нападу на СССР. І так, свідомо чи ні — про це хай судять покликані до цього чинники — деякі інституції ФРН спеціялізуються в постачанні совєтській пропаганді матеріялу і робленні проблем там, де їх нема.

60-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АРҐЕНТИНІ

М. Данилишин

Починаючи від 1896 року відносини, які існували на українських землях, приневолювали поважне число наших громадян емігрувати на чужину і там шукати кращих умовин прожиття, як мали вони їх під „опікою" займанців нашої Батьківщини. Такий стан речей, доповнений з початках пропагандою платних агентів, а опісля відносинами, що постали внаслідок обох воєн, привели до утворення численних українських громад в ЗДА, Канаді, Бразилії, а опісля в Арґентині, Уругваї, Параґваї, Венесуелі, Чіле і навіть в далекій Австралії, Тунісії та на Далекому Сході, де поважне число нашої спільноти в тяжких і складних умовинах промощує собі шлях буття.

Українська спільнота в Арґентині має вже за собою 60-літній шлях буття, вистелений всіма труднощами та злиднями скитальщини. Цей терністий шлях пройшла наша громада з повним успіхом, бо затримала свою національну індивідуальність і здобула признання гостинного і свободолюбного арґентинського народу.

Приїзд українців до Арґентини датується 1896-им роком, коли уряд почав колонізацію своїх територій, що становить понад 2,789,000 квадратових кілометрів. Значніших розмірів прибирає приїзд нашої еміґрації в роках 1902-1908, а масовий приїзд відбувся в роках 1920-1930, коли внаслідок світової економічної кризи Арґентина була змушена ввести обмеження імміґрації, яке в пізніших роках було скасоване.

Українська спільнота в Арґентині розпорошена по всіх провінціях ,так що по всіх головніших містах та промислових осередках можна зустріти численні наші громади ,а поважне число наших громадян осіли в різних провінціях ,як осадники-колоністи ,що займаються виключно рільництвом.

Переведені досліди дають підставу ствердити, що українська спільнота в Арґентині начислює приблизно 150,000 душ, отже становить одно з найчисленніших скупчень нашої еміґрації.

Кожний наш громадянин, кожна наша громада промощували собі свій шлях як могли і як уміли ,але всі постійно змагалися за краще завтра, маючи на увазі не тільки свої особисті надбання та вигоди, а в першу чергу розвій нашої спільноти.

Борючися за свій прожиток, наші поселенці не забували організаційної акції. Відразу ж після поборення початкових труднощів, наші поодинокі громади почали організуватися та розбудовувати суспільно - громадське життя. Їхніми заходами та зусиллями постав цілий ряд наших парохій, вони своїми власними силами збудували кільканадцять церков і „народних домів", в яких концентрується увесь культурно-освітній рух.

Почавши від 1948 року, громадсько - організаційний рух значно поширився .Після закінчення другої світової війни ,приїхало до Арґентини поважне число наших священиків обох віровизнань та освічених людей, які значно підсилили та скріпили релігійну та громадську діяльність нашої спільноти.

Українська спільнота в Арґентині начислює понад 20 окремих і самостійних організацій, які концентруються в Центральній Репрезентації, що є її офіційним представництвом. Видається 10 українських публікацій, які обслуговують потреби поодиноких наших угруповань, що служать самостійницькій думці нашого народу.

Відзначаючи 60-ліття українського поселення в Арґентині, приходиться ствердити, що наша спільнота в цілості і постійно змагає до розбудови та скріплення, посилюючи рівночасно акцію в обороні поневоленого Московщиною українського народу.

Буенос Айрес, 1956 р.

„НАЙПЕРЕДОВІШЕ СЕЛО" — ПОПОВО-БАЛІВКА

Кореспондент „Ізвєстій" відвідав село Попово-Балівку, яке відзначено після перевірки наслідків „соціялістичного змагання", як найпередовіше село Петриківського району. Про те, що побачив кореспондент у цьому найпередовішому селі, пише він у статті п. з. „Формалізм в змаганні сільських рад". „Кілька років тому, — читаємо в цій статті, — в Попово-Балівку проведено електрику, але й донині освітлють в ньому тільки центральну вулицю. Коло 80% мешканців все ще користуються нафтовою лямпою. Немає в селі радіо. Дороги вибоїсті і зовсім занедбані. Погано наладнано торгівлю. Про те, як харчують у місцевій їдальні, написано десятки скарг, але ніхто на них навіть не відповідає. В сільському клюбі холодно й незатишно. Медичний пункт зовсім не опалюється".

Причини всього цього столичний кореспондент знайшов у формалістичному відношенні до соціялістичного змагання. Договори на соцзмагання, — пише він, — ледве вміщуються на дев'ятнадцяти сторінках і охоплюють 700 рубрик. Працівники сільради мусять виповнювати всі ці рубрики, відповідаючи на сотні всіляких питань — про передових організаторів та про кількість переведених засідань, але тільки одного не передбачено в цих договорах: піклування про живих людей.

ВЕРБИ МРІЮТЬ . . .

(Уривок)

Верби мріють . . . і я собі мрію,
Щоб святі сподівання збулись,
Щоб мене з собою ти, Андрію,
У село своє привіз колись . . .

Як люблю лице твоє звичайне,
Брів твоїх крутий, свавільний [змах!
Україні сонце життєдайне
Не погасне у таких очах!

І коли живу, невбиту душу
Хтось плесне з помиями на брук,
Дасть мені сказати „жити [мушу!"
Мозоляста поміч дужих рук.

І коли обсядуть неудачі,
Думка завкряче, як чорний [крук,
В серце вілле струмені гарячі
Мозоляста ніжність дужих рук.

ГАННА ЧЕРІНЬ

Іван Смолій

ЗРАДА

(Оповідання)

(14)

Юрівський налив склянку, випив жадібно, налив ще і зупинився під допитливим поглядом Бубенка.

— Вас мали відвести в тюрму, — продовжував той.

— Але я хочу ще поговорити з вами. Тим більше, що трапляється нагода. Єгоров відпровадив Валю Симонову і ще вихав чогось на свою приватну квартиру. Ніхто не перешкоджатиме нам. Я сподіваюся, ви пригадуєте собі мене?

— Так, — потвердив Юрівський.

— Я бував у вас і знаю всю вашу історію. Не помилюся, коли скажу, що ви по тому вєзом в розпачі і повній безнадії. А ,з вас був такий великий оптиміст! Такий великий оптиміст! Я бачу по вас, що я вгадав. Почувайте себе свобідно . . . Всі ми такі. Тобто, — він оглянувся обачно, — і ви, і я. І весь той народ на пшеничних просторах, у зелених горах. Але чи не думаєте, що цей наш оптимізм наївний, просто дитячий? На вас упало багато нещасть. Ви бачили їх кругом себе і перед тим. Чому думали, що вони оминуть вас? Що лихо не застукає до ваших дверей? Що ви відгороджені від усього якимсь магічним кругом? Чи ви не думаєте тепер, що ви помилилися, що ваше горе — наслідок однієї помилки?

— Помилки? Якої? — запитав Юрівський.

— Грунтовної помилки у вашому мисленні. Саме тієї, що про неї я згадав. Ваш оптимізм, ваш ідеалізм такий великий, що він дозволив вам створити собі свій власний світ. Ви замкнулися в ньому, ви уявляли собі, що в ньому можете існувати. Я розумію вас прекрасно, Павле Івановичу, ми однієї нації діти. Це наша специфічна здібність. Це прямо наша національна філософія. Може й спадщина нашого мандрівного мудреця — розв'язувати життьові проблеми . . . утечею. Отак закинув торбу на плечі і пішов. Нехай там лиш думають . . . Його світ ловив і не впіймав, але нас, Павле Івановичу, впіймав, ох, піймав! За горло вхопив і давить смертельно. Так-так. Бо втекли ми на хутір, у вишневий садок. Зносили бджілки мед погідному хазяйові, колосилась і наливалась пшениця, стигли кавуни . . . Десь по широких шляхах, подалі від хутора, маршували обдерті та страшні у своїй фанатичній вірі армії. Змінялися світи. По містах наставала чужа нова влада, кувалася нова зброя. А хутір мріяв подалі від шляхів і в похмілі незмірного оптимізму думав, що лихо, як та громова хмара: загримить, закриє сонце і пройде, щезне у безвісті. А лихо зупинилося темною тучею над хутором, сипнуло градом і завило надовго. Давно, давно не видно вже сонця. А лихо застукало і до ваших дверей.

— Хто б ви не були і чого б не думали, я прошу — покажіте. Не продовжуйте своїх слів. Я на краю розпачі, — зашепотів Юрівський.

— Зрозуміло. Ви на краю розпачі. Ваш оптимізм — мильна банька, що розприслася під першими повівами хуртечі. Виявилося, що ви не вміняток, що лихо існує в світі. Що воно має владу і над вами. Але, Павле Івановичу, хіба думаєте, що ви один? Що нікому не приходилося переживати чогось подібного, як вам оце? Що тільки ви помилилися так гірко?

Бубенко підвівся, походив по кімнаті, виглянув у коридор, вернувся.

— Тисячі, мільйони помилилися! Як діти. Бо вірили, що в світі тільки добро, що все світле, чисте і тепле, як те сонце над пшеничною землею. А виявилося, що існує і зло. Підступ, насильство, брехня потворним перстенем оперізали земну кулю. А на троні над тим усім засів стоголовий змій — терор. І зледеніли людські серця на краю розпачі.

Він знову виглянув обачно в коридор, вернувся. Тепер стояв він перед Юрівським, поклавши йому руку на рамені у приятельському доторку, і заговорив притишеним голосом:

— Помилилися гірко діти пшеничної землі. Зло в світі існує. Воно всесильне. Але жити ж треба! Жити хочеться. І ось живемо . . . І ви бачите, Павле Івановичу, не тільки живемо, але вже й усміхаємось. Думаєте, усмішка на обличчі штучна? Ні! Це — усмішка людини, що перейшла етап зневіри, що була на дні розпачі і знайшла вихід, знайшла нову концепцію життя. Ми живемо, бо життя цупкіше від нас. Ми кожної хвилини вже не удару, ми не втікаємо вже від нього не раз гляну на неї, втекти. Ми тільки займаємо оборонну поставу, щоб відбиватися. Треба бути приготованим на все, Павле Івановичу. На втрату майна, на терпіння, на розлуку з найдорожчими.

— Я благаю вас, скажіть, де вона? — прошепотів Юрівський.

— Треба бути приготованим на роки розлуки, на життя в холоді й голоді тайги. На все, — мовив Бубенко, ніби не дочув прохання Юрівського.

— Ви знаєте, де моя дружина? — спитав Юрівський.

— Знаю, — Бубенко дивився в вікно, може на далеку панораму карпатських верхів, а може на дорогу, що попід станцією.

— Дайте мені змогу побачити ще її! — благав Юрівський.

— Довгі шляхи зустрічі, — говорив Бубенко, не відриваючи зору від вікна. — Але вірте, що колись побачите її.

— Поможіть, поможіть, меньі дружині! — благав Юрівський. — Нехай ще хоч

— А якщо жахнетеся від цієї зустрічі?

— Нехай!

— Ви зможете опанувати себе? — запитав Бубенко, глянувши бистро на Юрівського.

— Зможу.

— І не повторите нікому нашої розмови?

— Клянусь!

— Встаньте. Стійте тут. Не підходьте близько до вікна. Бачите? Так, це ваша жінка. Єгоров їздив по неї. Привіз її з своєї приватної квартири.

— Боже! — зойкнув Юрівський, закривши обличчя.

— Годі! — шорстко урвав Бубенко. — Я попереджав вас, ви мусите опанувати себе. Ви вичерпані, Павле Івановичу. І перед вами ще багато важкого. Ходіть, ви мусите вийти негайно в тюрму.

У кімнаті довго не було нікого по виході Бубенка і Юрівського. У відчиненi двері чути було голоси. Ввійшов дижурний, прибрав усе, долив у карафу води. За ним по хвилині з'явився Єгоров.

— Готово, Вася? Хорошо! — обдивився. — Тепер слухай. Підеш вниз. Коли почуєш дзвінок, задзвониш до мене телефоном.

— Як?

— Ну, й дурак! Від тебе нічого не хочуть. Сиди тільки внизу і жди сигналу. Задзвониш, тоді ти до мене телефоном знизу. Поняв?

— Єсть!

— Тож гляди!

ПОВІДОМЛЕННЯ УКК

1. В справі закінчення ділового року 1955:

Оперативно — діловий рік буде закінчений дня 31 березня 1956 р. Це означає, що того дня замикається збіркова акція УНФонду і буде оголошено вислід збірки Національного Датку та пожертви, які вплинули до каси УНФонду за цей Шостий Діловий Рік 1955, що триває від 16 травня 1955 до 31 березня 1956.

У зв'язку з тим запрошується всіх українських громадян, щоб поспішилися з вплатою Національного Датку за рік 1955, якщо донині цього ще не виконали.

2. В справі вплати членських вкладок за 1955 рік:

Звертається увагу всім організаціям, які досі не вплатили своєї членської вкладки за 1955 рік, щоб вкладку цю вислали найпізніше до 31 березня 1956. Висилка членської вкладки в згаданому реченці заощадить багато праці канцелярії УККА при висилці пригадки і виписування рахунку кожній організації про її залеглість в членських вкладках за останній рік а може й попередні роки.

3. Розсилка Ювілейних Відзнак і Грамот УНФонду:

Під кінець місяця лютня ц. р. почнеться розсилка Ювілейних Відзнак і Грамот для громадян, що п'ять літ вплачували свій Національний Даток.

Український Конгресовий Комітет зазначує при тім, що серед платників Національного Датку є певна кількість громадян, які за чотири роки регулярно вплачували свій Даток, але для отримання Ювілейної Відзнаки і Грамоти вже цього року бракує їм ще одної вплати — переважно за 1955 рік.

Український Конгресовий Комітет Америки звертає увагу на цю обставину і запрошує всіх громадян, яких це торкається, надіслати бракуючу вплату і в той спосіб дати можливість уділити їм Ювілейну Відзнаку. Про цю обставину дотичні платники отримають звичайно ще окреме листовне повідомлення.

У місцевостах, з яких Відділи УККА зголосили своє бажання доручувати Відзнаки безпосередньо управненим особам, відзнаки ті будуть вислані до Відділу для всіх громадян разом.

Український Конгресовий Комітет Америки

Вистава і конкурс української книжкової графіки

Об'єднання Українських Мистців Америки влаштовує з початком 1956 р. в Ню Йорку виставку української книжної графіки за роки 1950-1955. Метою виставки є сприяти піднесенню і розвиткові книжної графіки, друкарської техніки оформлення українських видань.

Виставка охоплюватиме кращі, з мистецького і друкарського боку, видання, друковані в ЗДА протягом років 1950-55, накладом українських видавців чи приватних осіб, українською або іншими мовами, але з українською тематикою. Приходять на увагу всі кращі видання книжкового й альбомного характеру.

Спеціальне жюрі, розглянувши всі виставлені видання, призначить відзначення за найкращі твори в таких галузях книжкової графіки (по три премії з кожної галузі):

1. Обкладинки книжок, рисовані або монтовані друкарськими засобами.
2. Ілюстрації, рисовані або репродуковані з відомих мистецьких творів.
3. Графічне оформлення видання.
4. Друкарське мистецтво і техніка.
5. Так звана дрібна книжкова графіка: екслібріси, фірмові та інші знаки, монограми, ініціяли та інше.

Об'єднання просить українські видавництва, приватні особи та інших заінтересованих осіб, виповнити згадані видання на виставу, доставивши їх на адресу Об'єднання (149 Second Ave, New York 3, N. Y.) до 29 лютого 1956 р. Відзначені видання залишаються власністю Об'єднання.

Висліди конкурсу будуть спубліковані в українській пресі вільного світу з зазначенням авторів та ілюстраторів видань, їх і видавців і змісту.

СТАРА ҐВАРДІЯ ВІДХОДИТЬ

Дня 5 лютого ц.р. на 78 році життя покинув нас генерал Борис Палій-Неїло. Знову відійшла у вічність Людина, яка відіграла визначну ролю в добі відродження нашої державности. Відійшов від нас вояк, громадянин і церковний діяч.

Я мав щастя ближче познайомитися з цією непересічною Людиною. Понад 30 літ вв'язала нас дружба, без тіні непорозумінь, без нарікань з Його боку, що на старости літ був незабезпечений, що мусів працювати дослівно до смерти, щоб не бути тягарем для нікого. Мріяв і укладав пляни писати спомини з свого цікавого життя. Вірив у кращу будучність України і прохав в разі Його смерти поховати старечі кості на степах Його любої Полтавщини.

ген. Борис Палій - Неїло

Покійний генерал народився 10. січня 1878 року. Прадід, дідо і батько були військові. Належали до української шляхти Паліїв-Неїло. Мати була високо-культурною людиною, володіла мовами і була свідомою українкою. Їй Він завдячує своє виховання. Дід Його Павло Неїло, був сотник Переяславського полку перебув 10 років у в'язниці, за те, що відмовив, під час жнив, дати 20 коней для проїзду царя Александра I у Крим. В судових актах є власноручна відповідь його діда до „предводителя дворянства" Левченка, такого змісту: „Коней дати не можу, бо всі заняті в роботі; як хочете, можу вислати 28 коров". За цю зневагу дорого заплатив. З тюрми дід вернувся цілком хворий. Вмираючи записав синові два села: Ганебне і Неїловку".

Батьки були багаті. В жилах їх текла українська кров. З діда-прадіда у їх мастку зберігалася стародавня козацька зброя. У гостинній висів портрет гетьмана Данила Апостола.

В чисто українському селі минули дитячі роки Бориса. Від 10 років перебував у Полтаві в кадетському корпусі, де були учителі українці. Особливо гарно згадував Покійний Івана Різниченка, що дуже обережно освідомлював національно молодь, але мав чимало прикростей.

Фахову військову освіту добув у Москві і Петербурзі.

Першу світову війну перебув у ранзі полковника артилерії. Визначався виїмятковою хоробрістю. Дістав високі відзначення: Георгієвську зброю і хрест, які надавали великі привілеї у дальшій службі.

З початком революції зголосився до українського консуля в Москві п. Попсуй-Шапки і виїхав на Полтавщину, де Генеральний Седкретаріят Військових Справ призначає його командантом тяжкого тракторного дивізіону, що його він українізує.

В Полтаві разом з бл. п. В. Липинським і С. Панченком засновує полтавську військову громаду.

Енергію і організаційні здібності Бориса Палія-Неїла признає головний командант війська України полк. Капкан і в порозумінні з Головним Отаманом С. Петлюрою призначає його командантом військ Полтавщини і начальником залоги м. Полтави.

В боротьбі з большевиками на широкому фронті від Харкова до Лозової Покійний не раз виїздив броневиком і боровся за кожний кусник землі.

В березні 1918 р. дістає призначення на помічника Головного Інспектора Артилерії в Києві. За часів гетьмана Скоропадського займає пост помічника Козачого Війська. За часів Директорії Покійний був помічником Столичного Отамана.

Під час проголошення З'єднання Українських Земель у Києві був найближчим до організації паради й на відомих фотознімках бачимо Покійного коло Галицької Делеґації. Виїхав з Києва з куренем галицької жандармерії.

Далі перебув добу Вінниці і Кам'янця - Подільського. В 1920 році востаннє Покійний брав участь у боях під Вінницею. 1 липня того ж року бл. п. Головний Отаман С. Петлюра іменував його генералом для особливих доручень.

Від 1927 р. на чолі ініціятивного гуртка еміґрантів засновує філію У. Ц. Комітету в Перемишлі і головує 4 роки в ньому. В 1928 р. засновує малярське заведення „Відродження" в Перемишлі і заробляє на хліб мальованням церков й образів.

Ще за часів перебування Покійного Генерала в Москві, маючи любов до малярства, знайшов час покінчити малярську школу живопису і цей талант іконопису використав під час свого довшого життя в Перемишлі. Він розмалював в українському стилі у Галичині 39 церков за власним проєктом, намалював 17 іконостасів і дуже багато образів для парафій та приватних осіб.

По другій світовій війні Покійний, перебуваючи в таборі скитальців в Міттенвальді, заснував дворічну малярську школу, яка випустила 20 учнів як помішників малярів. Розмальовує дві таборові церкви Православна і греко-католицька вища церковна влада на скитальщині наділила його похвальними грамотами.

Перебуваючи в Америці, засновує в Дітройті іконописну майстерню і до кінця життя не кидає улюбленого пензля, який на старості літ заступив йому вояцьку шаблю.

Покійний був одружений з українкою з Галичини. Мав сина інженера, невістку і внуку.

Є звичай, що про Покійників нічого не пишуть або лише гарне. Моя коротка згадка про дорогого мого приятеля зовсім інша. Пишу щиро і правдиво. Ще за життя Покійного мав приємність згадувати про нього в „Літописі Червоної Калини" майже 20 літ тому, в „Народній Волі" 1950 р. і в „Українському Православному Слові" минулого року.

Леонід Бачинський,
Клівленд, О.

ПОДЯКА

Дружина і син з родиною Покійного генерала артилерії Бориса Палій - Неїло, дякують Високопреосвященному Єпископові Володимирові, Духівництву Дітройту і Клівленду Хорові, Генералітетові, побратимам по зброї, Товариствам Організаціям, приятелям з Шикаго і Клівленду, землякам та всьому Українському Громадянству, що так численно прийняло участь в похоронах та віддало пошану Покійному. П. Президентові УНР в екзилі д-рові Степанові Витвицькому дякуємо за слова співчуття прекрасний вінець. Всім Організаціям і Приятелям дякуємо також за дорогоцінні вінки квіти і вислови жалю і співчуття та за моральну і матеріяльну піддержку в тім неочікуванім горю.

Дружина Александра,
син Богдан з родиною.

З наших буднів

ПРО ОДИН ВАЖКИЙ ПОЧАТОК

Пригадую, в одному з перших чисел „Лиса" був надрукований такий жарт:

Рік 1950. В пристані Ню Йорку зібралася величезна маса українців, ждуть на корабель з Европи. Якийсь американець питає нашого земляка:

— Чому вас стільки тут зібралося?

— А, бо цим кораблем має приїхати наш письменник.

— То він мусить бути якась славна людина?

— Славна, чи неславна, каже наш земляк, але нам цікаво подивитись на такого чудака, що хоче жити в Америці з літератури!

Між іншим — тим чудаком міг би бути і я, грішний. Як воно не дивно — шостий рік минає, сьомий наступає, а я ще досі ні на один день не проміняв „вічного" пера на „мапу"!

Про початки моєї літературної „кар'єри" на цій вільній землі волів би я не згадувати, але . . . кожний початок, кажуть, тяжкий. З тим більшим сантиментом згадує тепер цих виїмяткових людей, які, в найтяжчих моментах змагання з дійсністю, не сказали вам, як інші: „Не тратьте, куме, сили, спускайтеся на дно" — а подали помічну руку, заохотили до дальшого „дерзання".

До цих виїмяткових людей належав наш відомий бизнесмен, п. Платон Стасюк.

Не цілий рік після мого приїзду до ЗДА, порадили мені люди, щоб я заоферував п. Стасюкові свої послуги — в реклямовій ділянці. Зібрався я на відвагу, пішов. Пан Стасюк прийняв мене в своїй невеличкій канцелярії, що притикає до крамниці. Сидів одягнений в білий халат, і підраховував якісь астрономічні, як мені тоді здавалося, цифри у чековій книзі.

— Прошу, сідайте, — сказав привітно. — Що скажете?

Став я йому „вилущувати" свій „бизнес". . . Що я, мовляв, такий і такий, недавно прибувший письменник, пишу різні історії, чи не міг би я писати для нього таких реклямових „кавалків" про його м'ясні вироби.

— Ви як довго в Америці? — спитав п. Стасюк.

— Та вже скоро рік буде . . .

— А ви вже писали колись таку рекляму?

— Ще ні, але попробую.

— Ну-ну, попробуйте, — підсміхнувся пан Стасюк. Як напишете — принесіть, почитаємо.

За два чи три дні з'явився я, з трепетом душі, в канцелярії п. Стасюка з готовим реклямовим „кавалком". Наскільки пригадую — був це образок з нашого „давнтавну", де було всього наколочено, мов гороху з капустою: 7-ма вулиця, і скитальці, і п'яні „боми", а наприкінці те все прилечено смачними шинками та ковбасами з крамниці Платона Стасюка.

Пан Стасюк прочитав історійку, злегка посміхнувся і сказав:

— Велл, я не є спеціяліст від літератури і не моя річ критикувати вас, як письменника. Може з літературного боку ваша новелька знаменита, але з бизнесового вона, вибачте, до нічого. Якби я дав таку рекляму до газети, то більше пошкодив би собі, як поміг. Ви ж, навіть, доброї адреси не подали: ви написали, що моя крамниця є на Другій Евеню, як цілий Ню Йорк знає, що на Першій.

Я думав, що в цьому моменті провалюсь зі сорому під землю, але якось не провалився. Вхопив свій реклямовий „архитвір" і хотів тікати. Та п. Стасюк спинив мене:

— Тейк іт ізі! Пробуйте ще раз — може напишете щось доладу. А цей наш „кавалок" лишіть мені на пам'ятку. А тут вам пам'ятка від мене . . . Бачите — я також трохи письменник . . .

Отворив товсту книгу і виписав чека, якого я, на жаль, не зберіг на пам'ятку.

Ікер.

ГОЛОС ЧИТАЧА

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРАПОР

Оцим хочу звернути увагу усім Українським Організаціям, що державний прапор, якої б він не був держави, не тільки української, а й у всьому світі ніколи не був обшиваний „френзлями" з китицями, зокрема не роблено цього з прапором, який вивішується в урочисті державні свята на видних місцях чи на будинках на вільному повітрі. Це тільки ті національні прапори можуть бути обшиті френзлями, які стоять в церкві для церковного ужитку, чи в похороннім заведенні.

На жаль у деяких місцевостях ЗДА, чи то з незнання свого державного прапору чи з помилки склалось так, що комітети для улаштування національних свят, передали для місти український національний прапор, обшитий френзлями. Іноколи такі прапори і були вивішені на Сіті Голл.

Тим більше для нас соромно, що ентома політична імґрація повинна знати свій державний прапор, та не думати, що може тут в Америці ніхто не знає, як має виглядати державний прапор. Я думаю, що історичні науковці будуть вповні згідні зі мною. І може дадуть пояснення в цій справі.

А. Маруненко (сотник).

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 54

Д-р Н. Клим, Ст. Луїс	$ 5	М. Березовський, Кейбрук	1
Д-р А. Литваківський, Кінкайд	5	Ф. Карамушко, Рачестер	1
І. Настук, Юніон	5	С. Ковалік, Медове	1
Т. Агрест, Вестбюрі	5	Я. Галичин, Бронксвіл	1
С. Микитюк, Джерзі Сити	4	Н. Кокольська, Річмонд Гіл	1
І. Микитинський, Торонто	4	В. Вітушинський, Елизабет	1
М. Васевич, Найлес	4	Г. Еванів, Бентлейвіл	1
В. Душник, Бруклин	3	В. Костюк, Ню Йорк	1
І. Гадзіма, Ст. Луїс	3	І. Баранюк, Гудсон	1
Г. Туркевич, Сиракюз	3	Я. Затковський, Озон Парк	1
І. Доновський, Ошава	2.50	В. Головецький, Гацдейл	1
Д. Медецький, Толідо	2.50	А. Приседжний, Равей	1
М. Лупиніс, Торонто	2.25	І. Скепко	1
П. Павлюк, Бруклин	2	Н. Саврук, Аллентавн	1
Б. Котис, Ню Брансвік	2	Д. Федорак, Трентон	1
Г. Ковч, Клівленд	2	А. Козар, Вашингтон	1
В. Сусла, Бріджпорт	2	В. Сидор, Рачестер	1
О. Демчук, Ваусаки	2	Ф. Гузіль, Дітройт	1
Н. Глаткий, Шикаго	2	Р. Маркевич, Шикаго	1
К. Бачинський, Клівленд	2	Д-р М. Головатий, Гері	1
В. Мадечук, Бінгемптон	2	А. Рудницький, Монтреал	1
С. Черванський, Авбурн	2	М. Середич, Тонаванда	1
В. Лавриненко, Бріджпорт	2	П. Сірацький, Гаретсвіл	1
М. Жук, Рачестер	2	Д. Кришталович, Вудбайн	1
П. Гнатюк, Дітройт	2	С. Юравич, Ром	1
І. Рудакевич, Шикаго	2	В. Кострубяк, Шикаго	1
С. Свіченюк, Мілстон	2	А. Кулис, Шикаго	1
Л. Сисин, Гарфілд	2	Я. Гарманович, Шикаго	1
Н. Романів, Дірборн	2	М. Галій, Річмонд Гіл	1
І. Дмитерко, Ст. Джозеф	2	І. Нігур, Ансонія	1
О. Куріца, Шикаго	2	А. Віхорек, Дітройт	1
П. Тимченко, Ню Гейвен	2	А. Чучман, Шикаго	1
С. Шах, Гемілтон	2	В. Кунанець, Ляшін	1
І. Волощак, Понгстави	2	С. Садірський Ню Гейвен	1
В. Гула, Шикаго	2	Т. Лукіяк, Бервік	1
В. Криса, Лейквуд	2	Л. Кіраль, Бруклин	1
А. Федорович, Ню Йорк	2	С. Кость, Сітедал	1
Д. Кузів, Нюарк	2	М. Пласкач, Рачестер	1
В. Зайко, Геммонд	2	Д. Микитинський, Дітройт	1
С. Гельнер, Монтреал	2	М. Івасишин, Ст. Луїс	1
С. Мриґлод Нюарк	2	А. Лісович, Рікфілд Сирґс	1
Д. Кашів, Шикаго	2	І. Слободян Натлей	1
І. Намісник, Авбурн	2	Д. Сійко, Бруклин	1
Д-р М. А. Долінський, Нюарк	2	Т. Луш, Алентавн	1
Л. Ролл, Беовік	2	О. Дула, Монтреал	1
В. Хомин, Лейчестер	2	Н. Загоруйко, Ансонія	1
В. Замойський, Торонто	2	Я. Вишняк, Сеймор	1
О. Тулай, Лос Анджелес	2	В. Мацук, Берлін	1
С. Магас, Шикаго	2	М. Шевчук, В. Гартфорд	1
В. Зелінка, Шикаго	2	К. Вакарук, Бріджпорт	1
М. Сіва, Фила.	1.50	І. Романів, Рачестер	1
І. Сокальський, Аллентавн	1	І. Мазурик, Сиракюз	1
А. Кейна, Равей	1	С. Шевчук Потакет	1
І. Яворський, Фила.	1	Ч. Бучак Форест Гілс	1
М. Солтис, Фила.	1	І. Бабяк, Бед Вілелж	1
М. Саветунів, Ст. Пол	1	М. Стегнійський, Річфілд	1
С. Шнех, Ню Йорк	1	М. Лагеля, Толідо	1
Д. Гренда, Йорк	1	І. Юркевич, Фила.	1
П. Базум, Ірвінгтон	1	К. Левчак, Мілвокі	1
В. Лісевич, Нюарк	1	М. Бойсюк, Бруклин	1
М. Боровницький, Фила.	1	М. Таньчак, Озон Парк	1
П. Богонос, Нюбурі	1	І. Баган, Понгстави	1
Ю. Товстокор, Ню Йорк	1		
Л. Матев Фила.	1		
І. Козак, Дубуке	1		

Разом $ 199.75

Знищення костелу ОО. Бернардинів у Львові

Хоч стоять ще мури відомого у Львові костелу ОО. Бернардинів, проте всередині він цілком знищений і зруйнований, — такий зміст широкої новинки, що її приносить „Інтер-Кетолік Пресс Ейдженсі" з 25 січня ц. р. Покликаючись на журнал „Советская Культура", видаваний у Москві, зазначений вище часопис пригадує велику мистецьку вартість цього польського храму, збудованого на початку 17 сторіччя архитектами Павлом і Амврозієм. Його мури прикрашені були інкрустацією, різьбами й позолотою. При будові вживано 11 родів дерева, спровадженого з далеких заморських країн. Артисти 17-го сторіччя виготовили фрески на склепінні костелу. На одній його стіні вимальовано було мистецьку копію славного образу Рубенса „Знімання з хреста". Бернардинський костел віддано під опіку совєтського відділу для справ архітектури, як музейну вартість. Але цей відділ винаймив костел під міські склади. Наслідком скарг місцевих поляків вислано комісію для його огляди. „Совєтська Культура" пише, що „комісію огорнув жах, коли вона побачила, що сталося". „Плити підлоги з кольорового мармуру повиривано, фрески італійських мистців залиті дощем, видерті куски образів, різьб і плоскорізьб валялися по кутах, різьблені буазерії порубано, а величезні органи поламано . . ."

● 9-річний хлопець на спілку з 8-річним товаришем так важко побили свого шкільного колеґу 7-річного Джессі Обліно з Делверу, Колорадо, що він помер. Сварка між ними виникла через тектуру.

ПЕРЕМОЖЦІ VII ЗИМОВИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ

Рене Коллярд, Швайцарія (вгорі), що добула перше місце у крутобігу жінок — на трасі. — Внизу — А. Г. Дженкінс (ЗДА), переможець в мистецькій їзді на ковзах — виконує одну з т. зв. „шкільних фіґур". За ним — судді фаховим оком оцінюють його їзду.

Спорт

ШУКАЮТЬ МАЗЯРА С.

В часописі „Свобода" ч. 24 з дня 8 лютого ц. р. в спортових звідомленнях про українські лещетарські змагання в кількох місцях є згадка про 29-літнього Мазяра Стефана з Торонта. Це мого брата син, якого я пошукую. П. Мазяра С. просимо писати на адресу: A. Maziar, V. F. Military Academy, Wayne, Pa.

ДЕЩО ПРО „ДЕНЬ ВАЛЕНТИНА"

14 лютого в цій країні відзначали „День Валентина", в якому молоді чоловіки (та не тільки молоді!) посилали листи і картки дівчатам і жінкам. Цього дня за латинським календарем припадає св. Валентина, і тому найприродніше виводити цей звичай від цього святого, який приєднав зірвані доньці тюремника. Гадають, що він відмовився підписатися під листом до цієї дівчини, в якому писалося, що „він є її Валентином". Цьому святому стяли голову на 14 лютого 270 року. Дехто гадає, що з цим днем поєднані й деякі поганські звичаї. В половині лютого римські хлопці витягали з урни гілячки, щоб довідатися, з якою дівчиною одружаться. Ще інші думають, що в теперішніх звичаях є сліди римських поганських звичаїв, коли під час відзначування божка рільництва фавна, парубки ловили дівчат і били їх різками, щоб були матерями.

ВСЯЧИНА

НЕ ПЕРЕБІЛЬШУВАТИ В ВИБОРЧИХ ПРОМОВАХ

Вже почалася виборча кампанія за найменування кандидатів на президента. Часописи закликають кандидатів, щоб не перебільшували в своїх обіцянках, бо тоді може статися так, як було з одним аґентом, який продавав трактори. Той аґент казав фармерам: „Мій трактор може робити все, і потягне весь тягар, за вийнятком Гібральтарської скелі". На це один із фармерів відповів: „Яка шкода, а нам саме цього й треба!"

МУСИТЬ ДОКАЗАТИ В СУДІ, ЩО ЖИВЕ

Нікола Франко виїхав ще 1925 року до Арґентини, залишивши в Неаполі, в Італії свою молоду дружину. Чотири роки він до неї не писав, і вона постаралася, що суд в 1929 році визнав його за неживого, і молода Консетта вийшла другий раз заміж. Тепер цей Франко приїхав до Неаполю і протестує проти одруження своєї бувшої жінки. Та суд став на становищі, що Франко мусить довести, що направду живе.

БОСИЙ БРАЗИЛІЄЦЬ БЕЗ КВИТКА ПРИЛЕТІВ ДО НЮ ЙОРКУ

20-річний бразилієць Да Кунга Камарґо сховався „в носі" літака і так босий і без плаща прилетів із Сан Павльо до Ню Йорку. Коли його заарештувала поліція, він заявив, що хотів побачити Ню Йорк і ЗДА. Його арештували тоді, як в коші на сміття шукав харчів, бо був голодний. Уряд Іміґрації не хоче вірити його словам, але поліція має до нього довір'я, і його відставили літаком назад до Бразилії, хоч він не бачив Ню Йорку.

✝

Ділимось сумною вісткою, що дня 16-го лютого 1956 р., після довгої і важкої недуги та заосмотрений Найсвятішими Тайнами, упокоївся в Бозі наш незабутній і дорогий муж і Батько

бл. п. АНТІН БАЛАБАН

родом з Байковець, Тернопільського повіту, проживши 74 роки.

Заупокійна Панахида буде відправлена в суботу, 18-го лютого, о год. 8-ій ввечорі в похоронному заведенні Петра Яреми при 7-ій вулиці в Ню Йорку.

Заупокійне Богослуження за Покійного відбудеться в понеділок 20-го лютого, о годині 9:30 рано в українській католицькій церкві Св. Юра при 7-ій вулиці в Ню Йорку, а опісля похорон на цвинтар Кальварії в Квінсі.

Вічна Йому Пам'ять!

Горем прибиті
дружина ІРИНА, сини ВОЛОДИМИР, ОСТАП, ЯРОСЛАВ і БОГДАН та невістки ГАЛИНА і УРСУЛЯ.

• РОЗШУКИ •

Нестор КРІСА, син Михала пошукує Анну і Теклю ДУСАНІВСЬКУ, перебуває в Канаді і Петра ДУСАНІВСЬКОГО який живе у Ню Йорку. Прошу зголоситися на адресу:
JOSEPHINE DOMARECKI
14 Rufus St., Ansonia, Conn.

Мама Матрона та донька Ольга пошукуємо САМОЙЛЕНКА Миколу родом зі села Скобець, якого у 1942 році із Києва німці вивезли до Німеччини на примусову працю. Працював у баварії. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
OLGA KOWALCHUK
627 So. Heald St., Wilminton, Del.
Заграничні газети прошу про передрук.

Д-Р ЄВГЕН ШКІРА,
прошу, відгукніться,
маю вістку від рідні.
Ліда СМИКОВА,
Coal City, Illinois